

VÝSLEDKY
ON-LINE MAPOVÁNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ
NA ŠKOLÁCH VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

ve školním roce 2022/2023

Zpracovala: Ing. Pavla Hemerková, krajská školská koordinátorka prevence

Kontakt: hmerkova@kr-s.cz, tel.: 257 280 314

Měsíc a rok zpracování: červen 2024

Obsah

ÚVOD	3
1. STATISTIKA NÁVRATNOSTI VÝKAZŮ	4
2. VYHODNOCENÍ ODPOVĚDÍ	5
2.1 Škola a její preventivní program	5
2.2 Školní metodik prevence	8
2.3 Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu	13
2.4 Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech .	14
2.5 Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy	17
2.6 Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní	18
2.7 Výskyt rizikového chování	19
3. ZÁVĚR	26

ÚVOD

Dokument obsahuje výsledky on-line mapování prevence rizikového chování dětí a mládeže na školách ve Středočeském kraji za školní rok 2022/2023.

Mapování prevence rizikového chování ve školním roce 2022/2023 proběhlo prostřednictvím on-line **Systému evidence preventivních aktivit ve školách** (dále SEPA), který je k dispozici na adrese www.preventivni-aktivity.cz. Termín pro vyplnění výkazu za školní rok 2022/2023 byl stanoven do 31. 10. 2023.

Systém SEPA ve školách byl vytvořen pro pracovníky škol a školských zařízení na celostátní úrovni a je zaváděn do praxe Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci (dále MŠMT) s Národním pedagogickým institutem České republiky¹ (dále NPI). Vychází z koncepce preventivního programu školy a je jednotný pro všechny školy v České republice. Data jsou jednotná, statisticky vyhodnotitelná.

SEPA má napomoci ke snazšímu zaznamenávání informací o všech aktivitách v oblasti primární prevence na základních a středních školách, které se stávají podkladem pro spolupráci s metodiky prevence na pracovištích Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, Kolín, Jaselská 826. Získané informace za jednotlivé školní roky jsou **východiskem pro koncepční materiály** krajů, v celorepublikovém měřítku pro Národní strategii rizikového chování dětí a mládeže v gesci MŠMT. Praktické využití mají výstupy z výkazů při plánování aktivit z oblasti primární prevence hrazených z rozpočtu Středočeského kraje, např. na jaké oblasti ve vzdělávání pedagogů a žáků se zaměřit, jakým projevům rizikového chování věnovat větší pozornost. V neposlední řadě poskytují obraz o finančním zabezpečení dané problematiky (odměňování školních metodiků prevence, zdroje financování). Zvláštní pozornost si zaslouží podněty školních metodiků prevence (co je trápí, co naopak funguje). Dlouhodobým monitorováním výskytu rizikového chování lze jednotlivé rizikové jevy sledovat v čase a získat tak pohled na problematiku v širším kontextu. Informace uvedené v dotazníku zůstávají anonymní.

Výkaz pro školní rok 2022/2023 se skládal z osmi částí:

1. část: Škola a její preventivní program
2. část: Školní metodik prevence
3. část: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu
4. část: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

¹ Národní pedagogický institut České republiky (zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, ostatní příspěvková organizace přímo řízená MŠMT) vznikl k 1. 1. 2020 sloučením Národního ústavu pro vzdělávání a Národního institutu pro další vzdělávání.

5. část: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy
6. část: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní
7. část: Výskyt rizikového chování
8. část: Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

Poděkování patří ředitelům, pedagogům, školním metodikům prevence, výchovným poradcům, jedním slovem všem, kteří se zúčastnili on-line hodnocení primární prevence, za jejich čas a podnětné připomínky.

Poděkování patří také metodikům prevence z Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, Kolín, Jaselská 826, kteří poskytovali školám metodickou podporu.

1. STATISTIKA NÁVRATNOSTI VÝKAZŮ

Za školní rok 2022/2023 bylo ve Středočeském kraji vyplněno celkem **444 výkazů škol**, což je stejný počet jako v minulém sběru. **Celková návratnost výkazů v rámci Středočeského kraje činila 64,07 %**.

Dle evidence SEPA mělo ve školním roce 2022/2023 celkem 90,90 % škol v SEPA založený účet, nicméně jen 64,07 % škol výkazy vyplnilo. Jinými slovy 26,83 % škol je potenciál, se kterým se bude aktivně pracovat na komunikaci a pozitivní motivaci k pravidelnému a soustavnému vyplňování výkazů. Nejnižší návratnost přetrvává v okrese Mladá Boleslav, ale meziročně tam došlo k výraznému nárůstu návratnosti z 26,67 % na 41 % (návratnost vyšší o 14,33 %).

V okresech Benešov (96,08 %) a Kolín (96,23 %) se návratnost blížila 100 %. Velmi dobře spolupracovaly školy v okresech Kutná Hora, Rakovník a Mělník, kde se návratnost výkazů pohybovala kolem 70 %.

Tabulka č. 1 Meziroční srovnání návratnosti výkazů v SEPA za školní roky 2021/2022 a 2022/2023

okres	Meziroční porovnání škol s vyplněným výkazem (celkem škol v okrese)		Meziroční návratnost výkazů v okresech v %		Podíl škol s účtem v SEPA k celkovému počtu škol v okrese
	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023	2022/2023
Benešov	48 (51)	49 (51)	94,12 %	96,08 %	100,00 %
Beroun	40 (65)	42 (66)	61,54 %	63,64 %	87,88 %
Kladno	41 (88)	40 (88)	46,59 %	45,45 %	80,68 %
Kolín	48 (55)	51 (53)	87,27 %	96,23 %	100 %
Kutná Hora	32 (42)	31 (42)	76,19 %	73,81 %	92,86 %
Mělník	45 (68)	46 (66)	66,18 %	69,70 %	98,48 %
Mladá Boleslav	16 (60)	25 (61)	26,67 %	41,00 %	73,77 %
Nymburk	41 (59)	32 (58)	69,49 %	55,17 %	93,10 %
Praha – východ a západ Říčany	46 (86)	43 (74) 12 (24)	53,49 %	58,11 % 50,00 %	90,54 % 87,50 %
Příbram	57 (73)	46 (73)	78,08 %	63,01 %	94,52 %
Rakovník	30 (38)	27 (37)	78,95 %	73,00 %	100,00 %
Celkem kraj	444 (681)	444 (693)	64,91 %	64,07 %	90,90 %

2. VYHODNOCENÍ ODPOVĚDÍ

2.1 Škola a její preventivní program

První část výkazu se týkala preventivního programu školy. Preventivní program je konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků a studentů ke zdravému životnímu stylu, který patří mezi základní systémové prvky v realizaci preventivních aktivit. Celkem 94,14 % zúčastněných škol mělo ve školním roce 2022/2023 vytvořený vlastní písemný preventivní program. Hodnota je téměř shodná s předchozím školním rokem.

Tabulka č. 2 Preventivní program školy

Má vaše škola písemně vytvořený vlastní preventivní program školy?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	25	5.63 %
Ne (přejít na otázku 5)	1	0.23 %
Ano	418	94.14 %

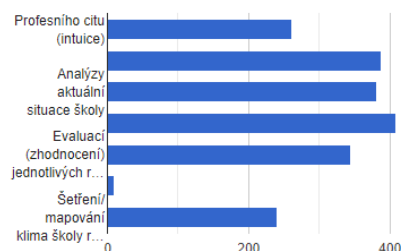

V dotazníkovém šetření, které umožňovalo více odpovědí, uvedlo 91,89 % respondentů, že preventivní program vytváří sledováním výskytu rizikového chování ve škole, 87,39 % na základě diskusí s vedením školy a učitelským sborem, 85,81 % na základě analýzy aktuální situace školy. Celkem 77,48 % zúčastněných škol se rozhodovalo na základě evaluace (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce, 59,01 % škol se řídilo profesním citem (intuicí) a 54,28 % škol provádělo šetření/mapování klima školy. Při přípravě preventivního programu školy 53,60 % škol neidentifikovalo specifické rizikové faktory. Celkem 44,37 % škol nějaké rizikové faktory identifikovalo. Meziročně je to 10% nárůst, což ukazuje na to, že rizikové faktory byly výraznější a lépe rozpoznatelné.

Tabulka č. 3 Východiska preventivního programu školy

Na základě čeho je preventivní program školy vypracováván?

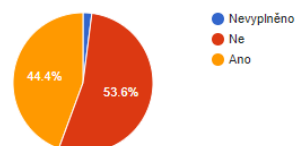
Odpověď	Počet	Procenta
Profesního citu (intuice)	262	59.01 %
Diskusí s vedením školy a učitelským sborem	388	87.39 %
Analýzy aktuální situace školy	381	85.81 %
Sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce	408	91.89 %
Evaluaci (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce	344	77.48 %
Jiné (prosím doplňte)	9	2.03 %
Šetření/mapování klima školy realizovaného v uplynulém školním roce	241	54.28 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

Identifikovali jste při přípravě preventivního programu školy nějaké specifické rizikové faktory vaší školy?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	9	2.03 %
Ne	238	53.6 %
Ano	197	44.37 %

Podobně jako v předchozím školním roce většina škol (80 %) uvedla, že si v preventivních programech stanovuje konkrétní, měřitelné, dosažitelné a časově ohraničené cíle.

Kromě školního metodika prevence působili ve školách další specialisté, jak je uvedeno v tabulce a grafu č. 4. Početně největší zastoupení měli výchovní poradci (94,82 %) a asistenti

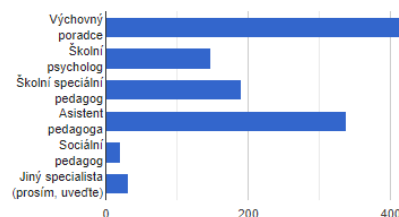
Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

pedagoga (76,13 %). Přímou ve škole byl školní psycholog k dispozici ve 33,11 % škol (meziročně nárůst o 7,43 %). Mírný meziroční nárůst (1,58 %) byl také na pozici sociálního pedagoga.

Tabulka č. 4 Specialisté působící ve škole

Jací další specialisté, mimo školního metodika prevence, působí přímo na vaší škole:

Odpověď	Počet	Procenta
Výchovný poradce	421	94.82 %
Školní psycholog	147	33.11 %
Školní speciální pedagog	191	43.02 %
Asistent pedagoga	338	76.13 %
Sociální pedagog	21	4.73 %
Jiný specialista (prosím, uveďte)	32	7.21 %

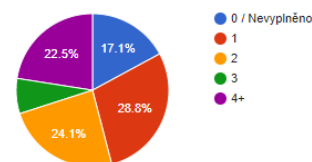
* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

Počet vyučovacích hodin za měsíc v jedné třídě věnovaných třídnickým hodinám je uveden v tabulce č. 5. Celkem 17,12 % škol třídnické hodiny ve školním roce 2022/2023 buď nedělalo, nebo na otázku neodpovědělo, jinými slovy 82,88 % škol třídnické hodiny má. Meziročně je to mírný pokles o 2,00 %.

Tabulka č. 5 Počet třídnických hodin ve škole za měsíc pro jednu třídu

Kolik vyučovacích hodin je za měsíc věnováno třídnickým hodinám v jedné třídě (průměrně za celou školu)?

Odpověď	Počet	Procenta
0 / Nevyplněno	76	17.12 %
1	128	28.83 %
2	107	24.1 %
3	33	7.43 %
4+	100	22.52 %

Celkem 80,86 % (meziroční pokles o 4,5 %) respondentů se v třídnických hodinách věnovalo práci se vztahy ve třídě, u 80,18 % (meziroční nárůst o 1,35 %) škol to byla práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání důležitých témat pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků), 46,62 % (meziroční pokles o 2,70 %) respondentů se věnovalo řešení provozních záležitostí (kontrola omluvek, sdělování informací ze strany školy), 37,39 % (meziroční nárůst o 3,61 %) cílenému rozvoji dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.), celkem 33,11 % (meziroční pokles o 1,35 %) společné tvorbě projektů mimo výuku a 32,43 % (meziroční nárůst o 4,05 %) aktivitám a programům specifické prevence pro různé typy rizikového chování. V dlouhodobém meziročním srovnání pokračuje trend nárůstu aktivit zaměřených na cílený rozvoj dovedností žáků a programů specifické prevence pro různé typy rizikového chování. Lze předpokládat, že pedagogové uplatňují dovednosti z kurzů na téma vedení třídnických hodin se zaměřením na prevenci rizikového

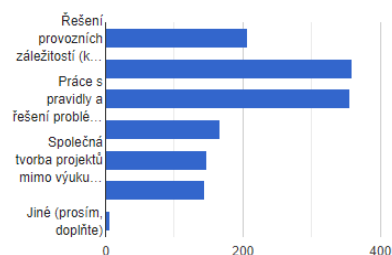
Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

chování, které dlouhodobě hradí Středočeský kraj ze svého rozpočtu v rámci krajských projektů primární prevence podpořených dotací MŠMT a nabízí je pro účastníky zdarma.

Tabulka č. 6 Převažující témata v třídnických hodinách

Jaká témata převažují při třídnických hodinách na vaší škole?

Odpověď	Počet	Procenta
Řešení provozních záležitostí (kontrola omluvenek, sdělování informací ze strany školy)	207	46.62 %
Práce se vztahy ve třídě (otevřená diskuse o vztazích, řešení problémů mezi žáky)	359	80.86 %
Práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání témat důležitých pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků)	356	80.18 %
Cílený rozvoj dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.)	166	37.39 %
Společná tvorba projektů mimo výuku (příprava různých vystoupení třídy, plánování společných činností mimo školu, výzdoba třídy/školy)	147	33.11 %
Aktivity a programy specifické prevence pro různé typy rizikového chování	144	32.43 %
Jiné (prosím, doplňte)	7	1.58 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

2.2 Školní metodik prevence

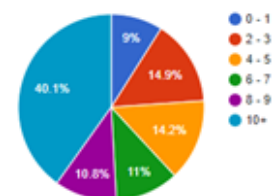
Cílem druhé části výkazu bylo zmapovat osobnost školního metodika prevence – jak dlouho zastává tuto pozici, jeho další funkce ve škole, průběžné vzdělávání, absolvování akreditovaného studia k výkonu specializačních činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění, rozsah odborné supervize.

Počet let ve funkci školního metodika prevence je uveden v následující tabulce č. 7. Z výkazů vyplynulo, že celkem 40,09 % respondentů zastávalo funkci školního metodika prevence déle než 10 let. Na druhou stranu 9,01 % školních metodiků prevence bylo ve funkci nováčky, tedy 0-1 rok, a patrně se v problematice teprve začínali orientovat. Meziroční struktura se nezměnila.

Tabulka č. 7 Počet let ve funkci školního metodika prevence

Kolik let celkem Vy osobně vykonáváte funkci školního metodika prevence?

Odpověď	Počet	Procenta
0 - 1	40	9.01 %
2 - 3	66	14.86 %
4 - 5	63	14.19 %
6 - 7	49	11.04 %
8 - 9	48	10.81 %
10+	178	40.09 %

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Funkce školního metodika prevence byla kumulovaná s dalšími funkcemi ve škole. Celkem 72,97 % školních metodiků prevence bylo současně třídními učiteli, 12,61 % školních metodiků zastávalo současně funkci výchovného poradce, ve 13,29 % byl metodikem prevence zástupce

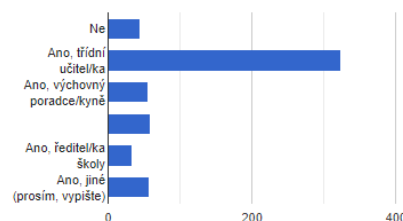
Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

ředitele školy, v 7,43 % případů ředitel/ka školy. Meziročně byly zaznamenány jen minimální rozdíly. Kumulace funkcí klade zvýšené nároky na čas, který těmto funkcím věnují.

Tabulka č. 8 Kumulované funkce školního metodika prevence

Zastáváte Vy osobně na vaší škole, mimo školního metodika prevence, také nějaké další funkce?

Odpověď	Počet	Procenta
Ne	44	9.91 %
Ano, třídní učitel/ka	324	72.97 %
Ano, výchovný poradce/kyně	56	12.61 %
Ano, zástupce/kyně ředitele/ky školy	59	13.29 %
Ano, ředitel/ka školy	33	7.43 %
Ano, jiné (prosím, napište)	57	12.84 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že celkem 36,26 % (meziroční pokles o 3,83 %) školních metodiků prevence nemělo ukončené akreditované studium k výkonu specializačních činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění (dále specializační studium). Celkem 57,21 % (meziroční nárůst o 3,61 %) školních metodiků prevence mělo ukončené specializační studium a 10,36 % (meziroční nárůst o 2,03 %) respondentů aktuálně studovalo.

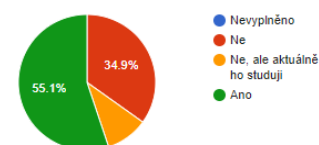
Trend rostoucího počtu školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem pokračuje od roku 2018 a je jednoznačně pozitivní. Z grafického znázornění vyplývá, že podíl aktuálně studujících společně s plně kvalifikovanými školními metodiky prevence ve školním roce 2022/2023 činil 67,57 % (meziroční nárůst o 5,64 %).

O dotaci na specializační studium školního metodika prevence si mohou školy (zřizované obcí, církví nebo soukromým subjektem) požádat v rámci Programu Fondu prevence. Školy zřizované krajem si mohou požádat o příspěvek v rámci Výzvy k podávání žádostí o příspěvek na plnění preventivního programu školy/školského zařízení. Oba výše uvedené finanční zdroje jsou kryty z rozpočtu Středočeského kraje a vyhlášují se každoročně.

Tabulka č. 9 Počet školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem

Máte ukončené akreditované studium k výkonu specializovaných činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne	161	36.26 %
Ne, ale aktuálně ho studuji	46	10.36 %
Ano	254	57.21 %

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

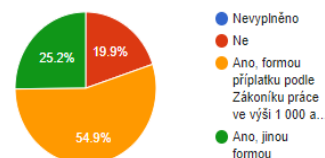
Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

Celkem 82,43 % (meziroční nárůst o 4,05 %) respondentů dostávalo za výkon funkce školního metodika prevence finanční ohodnocení, z toho 56,53 % (meziroční nárůst o 4,28 %) formou příplatku podle Zákoníku práce ve výši 1000–2000 Kč měsíčně a 25,9 % (meziročně bez změny) dostávalo finanční odměnu jinou formou. Celkem 20,5 % (meziroční pokles 1,8 %) respondentů žádnou odměnu za vykonávanou funkci školního metodika prevence nedostalo. V meziročním srovnání se projevil nárůst finančního ohodnocení formou příplatku podle Zákoníku práce, který koreluje s nárůstem školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem. Jinými slovy kvalifikovaný školní metodik prevence má nárok na příplatek za tuto funkci ze zákona (Zákoník práce).

Tabulka č. 10 Finanční ohodnocení školních metodiků prevence

Poskytuje Vám škola za výkon funkce školního metodika prevence nějaké finanční ohodnocení?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne	91	20.5 %
Ano, formou příplatku podle Zákoníku práce ve výši 1 000 až 2 000 Kč měsíčně	251	56.53 %
Ano, jinou formou	115	25.9 %

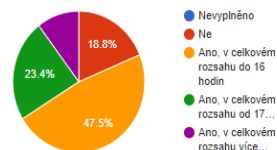
* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Celkem 82,88 (meziroční nárůst o 7,88 %) školních metodiků prevence se průběžně vzdělávalo, tj. absolvovalo v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia).

Tabulka č. 11 Průběžné vzdělávání školních metodiků prevence

Absolvoval/a jste v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia)?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne	85	19.14 %
Ano, v celkovém rozsahu do 16 hodin	215	48.42 %
Ano, v celkovém rozsahu od 17 do 40 hodin	106	23.87 %
Ano, v celkovém rozsahu více než 41 hodin	47	10.59 %

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

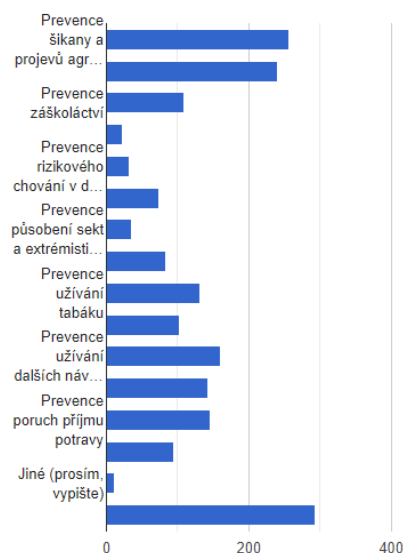
Tabulka č. 12 Ve kterých oblastech primární prevence by se školní metodici rádi vzdělávali?

Ve kterých oblastech primární prevence rizikového chování byste měl/a zájem se aktuálně vzdělávat?

Odpověď	Počet	Procenta
Prevence šikany a projevů agrese	256	57,66 %
Prevence kyberšikany	241	54,28 %
Prevence záškoláctví	109	24,55 %
Prevence rizikových sportů	23	5,18 %
Prevence rizikového chování v dopravě	32	7,21 %
Prevence rasismu a xenofobie	73	16,44 %
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	35	7,88 %
Prevence rizikového sexuálního chování	83	18,69 %
Prevence užívání tabáku	131	29,5 %
Prevence užívání alkoholu	102	22,97 %
Prevence užívání dalších návykových látek	161	36,26 %
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	142	31,98 %
Prevence poruch příjmu potravy	146	32,88 %
Prevence kriminálního chování	95	21,4 %
Jiné (prosím, vypište)	12	2,7 %
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	293	65,99 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Tato otázka byla zařazena do výkazu poprvé ve školním roce 2021/2022 na žádost krajských koordinátorů prevence, aby si v krajích zmapovali, na kterou oblast vzdělávání pedagogů hrazenou z krajských rozpočtů se mají zaměřit, a vyhovět tak požadavkům škol. Tyto informace jsou velmi cenné, protože pomohu k **cílenému plánování vzdělávacích aktivit** pro pedagogy na další období.

Z odpovědí respondentů v tabulce č. 12 je zřejmé, že nejčastěji preferovanou oblastí pro další vzdělávání pedagogů je s četností 65,99 % prevence duševních onemocnění a psychických problémů (meziroční **nárůst o 12,61 %**), prevence šikany a projevů agrese 57,66 % (meziročně bez změny); prevence kyberšikany 54,28 % (meziroční pokles o 1,35 %). Následuje prevence užívání dalších návykových látek 36,26 % (meziroční nárůst o 8,33 %), prevence poruch příjmu potravy 32,88 % (meziročně bez změny) a prevence nelátkových závislostí jako je hazard a počítačové hry 31,98 % (meziroční pokles o 3 %).

Největší nárůst potřeby se vzdělávat je v oblasti prevence duševních onemocnění a psychických problémů.

Ve školním roce 2022/2023 celkem 83,11 % (meziroční pokles o 4,28 %) školních metodiků prevence nemělo externí odbornou supervizi, z toho 49,1 % by o ni mělo zájem (meziročně bez změny).

Zájem škol o odbornou supervizi přetrvává z minulého sledovaného období, a proto je to oblast podpory, na kterou se kraj zaměřuje. Supervize školních poradenských pracovišť byly a jsou podporovány aktivitami v rámci dotačního řízení Programu Fondu Prevence, v rámci Výzvy

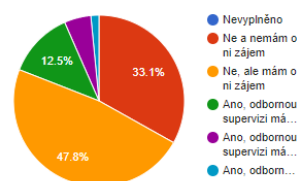
Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

k podávání žádostí o příspěvek na plnění preventivního programu školy/školského zařízení a v roce 2022 a 2023 byly supervize školního poradenského pracoviště rovněž podpořeny dotací MŠMT v rámci Výzvy na podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních.

Tabulka č. 13 Odborná supervize

Máte jako školní metodik prevence externí odbornou supervizi?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne a nemám o ni zájem	151	34.01 %
Ne, ale mám o ni zájem	218	49.1 %
Ano, odbornou supervizi mám 1-2x ročně	57	12.84 %
Ano, odbornou supervizi mám 3-4x ročně	23	5.18 %
Ano, odbornou supervizi mám více než 4x ročně	7	1.58 %

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Tabulka č. 14 obsahuje odhad času, který metodici prevence věnují jednotlivým činnostem plynoucím z této funkce za kalendářní měsíc. Respondenti odhadli celkovou dobu v průměru na 29,23 hodin za měsíc (meziroční nárůst o 3 hodiny). Dlouhodobě diskutovaný nedostatek času na preventivní práci při současné snížené přímé vyučovací povinnosti školních metodiků prevence je tedy relevantní.

Tabulka č. 14 Výčet činností školního metodika prevence a odhad, kolik času jednotlivým činnostem věnuje

Věnujete se v roli školního metodika prevence následujícím činnostem? Pokud ano, zkuste odhadnout, kolik hodin práce průměrně za kalendářní měsíc Vám dané činnosti zaberou.

	Počet hodin
Koordinace tvorby preventivního programu školy a jeho evaluace	3.23
Osobní participace na realizaci preventivních aktivit školy (podílení se na přímé práci se žáky při preventivních aktivitách)	3.83
Metodické vedení pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.	2.4
Individuální práce s žáky (včetně práce s malými skupinami žáků) s potenciálem k rozvoji rizikového chování	4.96
Zajišťování spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, policií, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátními organizacemi působícími v oblasti prevence atd.	2.07
Vedení písemných záznamů všeho druhu	3.82
Komunikace se zákonnými zástupci (rodiči)	3.39
Účast na pracovních seminářích kraje, obce, PPP atd., setkávání se za účelem metodického vedení ze strany pedagogicko-psychologické poradny	1.89
Vzdělávání a rozvoj v oblasti primární prevence rizikového chování	3.64
Suma řádků	29.23

Komentář k části 2.2 – školní metodik prevence:

Ve školním roce 2022/2023 část metodiků prevence začala studovat akreditované studium k výkonu specializovaných činností k výkonu funkce školního metodika prevence (tzv. specializační studium), část metodiků pokračovala ve studiu a část z nich specializační studium úspěšně ukončila, viz tabulka č. 9.

Ukončené specializační studium školních metodiků prevence je povinným předpokladem k výkonu této funkce, a proto jsou žádosti o příspěvek na specializační studium prioritně podporovány v rámci Výzvy k podání žádosti o příspěvek na realizaci preventivního programu školy/školského zařízení. Výzvu k podání žádosti o příspěvek na realizaci preventivního programu školy/školského vyhláší Středočeský kraj každoročně od roku 2018 a školy a školská zařízení zřizovaná Středočeským krajem mohou aktivity z oblasti primární prevence hradit z příspěvku, který jim Středočeský kraj poskytuje na základě písemné žádosti za předem definovaných podmínek.

Specializační studium, vzdělávání pedagogů a programy primární prevence pro žáky škol, které nezřizuje Středočeský kraj, bylo možné hradit z Programu pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu Prevence, který se vyhláší každoročně.²

V roce 2023 byl v dotačním řízení MŠMT podpořen krajský projekt „**Školská prevence rizikového chování pro Středočeský kraj v roce 2023**“ v rámci Výzvy pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2023. Podpořenými aktivitami projektu byla v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků série 35 odborných seminářů zaměřených na prevenci rizikového chování, které Středočeský kraj uskutečnil ve spolupráci s Vzdělávacím institutem Středočeského kraje – Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK). Dále se v rámci projektu konal kurz pro pedagogy na téma „Prevence v třídnických hodinách pro střední školy“ se zaměřením na aktivity školské primární prevence (1 x 20hodinový kurz), kurzy pro pedagogy na téma duševní zdraví (3 x 16hodinový kurz), pokračující kurzy krizové intervence pro členy krajského krizového intervenčního týmu (2 x 16hodinový kurz), konference „Zažít prevenci 2023“ (2 konferenční dny, 8 workshopů). V rámci projektu se také realizovaly supervize školních poradenských pracovišť (3 x 5hodinové supervizní setkání/celkem 10 škol).

Všechny aktivity podpořené z dotace byly pro účastníky bezplatné. Nabídka vzdělávacích seminářů/kurzů na aktuální školní rok byla zveřejněna na webových stránkách Středočeského kraje.

2.3 Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Úkolem třetí části výkazu preventivních aktivit bylo odhadnout, jaký rozsah specifické prevence byl podle plánu obsažen ve školních vzdělávacích programech pro jednotlivé ročníky.

V obecné rovině lze konstatovat, že ve vzdělávacích programech škol byla zastoupena specifická prevence všech typů rizikového chování, přičemž v rámci výuky se nejvíc času věnovalo

² Od 1. 1. 2020 jsou aktivity z oblasti primární prevence hrazeny z nového dotačního titulu s názvem Středočeský Fond prevence, který je v gesci Odboru bezpečnosti a krizového řízení. Bližší informace k novému dotačnímu fondu jsou zveřejněny na webových stránkách Středočeského kraje [Dotace Fondu prevence - Webový portál Středočeského kraje \(stredoceskykraj.cz\)](https://www.stredoceskykraj.cz)

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

prevenci šikany a projevům agrese, kyberšikany, a to napříč všemi ročníky základních i středních škol.

Na prvním stupni základních škol převažovaly ve školních vzdělávacích programech kromě výše jmenovaných programy zaměřené na prevenci rizikového chování v dopravě. Na druhém stupni základních škol a na středních školách to byly zejména programy prevence užívání tabáku následované prevencí rasismu a xenofobie, prevencí závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry), prevencí užívání alkoholu a prevencí kriminálního chování. Celkový přehled je zpracován v tabulce č. 15. Meziročně nedošlo v pořadí časové dotace k výrazným změnám. Pouze u programů prevence rasismu a xenofobie byl vykázán meziročně vyšší počet hodin.

Tabulka č. 15 Specifická primární prevence ve školním vzdělávacím programu

Celkový počet tříd

	MŠ - 0/1/2...	ZŠ - příjizem...	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tertia	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	0/1/2...	Suma
Počet tříd ve školách *	74	42	315	311	319	321	316	263	264	264	250	26	106	103	90	73	10	

Pokuste se realisticky odhadnout, jaký rozsah specifické prevence je podle plánu obsažen ve školním vzdělávacím programu pro jednotlivé ročníky. Cílem je zmapovat reálný stav na škole, tj. kolik času učitelé věnují specifické prevenci v rámci výuky. Při stanovování rozsahu je vhodná spolupráce s jednotlivými vyučujícími.
Příklad: Velmi často se může aktivita týkat více typů rizikového chování zároveň, v takovém případě čas započítáte jen jednou, a to do toho typu rizikového chování, který danou aktivitu co nejvíce vystihuje. Vypíšte pouze v ročnících, které jsou pro vaši školu relevantní. Zaukrouhlete údaj na celé číslo.

	MŠ - 0/1/2...	ZŠ - příjizem...	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tertia	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	0/1/2...	Suma sloupců
Prevence šikany a projevů agrese	260	134	1076	1111	1172	1257	1312	1271.5	1096.5	1101.5	955.5	94	454.5	332.5	240	137	20	12025
Prevence kyberšikany	30	23	241	322	529	733	877	826.5	838.5	825.5	731.5	72	324	255.5	179	112	27	6946.5
Prevence záškoláctví	15	31	247	255	280	342	411	413.5	400	412	382	54	264	224	177	129	26	4062.5
Prevence rizikových sportů	59	25	226	248	307	355	392	343	365	352	306	49	136	109	85.5	61	9	3427.5
Prevence rizikového chování v dopravě	218	89	764	846	868	1014	858.3	578	576.5	573	507	76	158.5	152	136	84	13	7811.3
Prevence rasismu a xenofobie	78	28	243	274	333	397	434	478.5	521	588	545.5	53	244.5	229.7	174.2	127.7	16	4765.1
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	4	4	25	34	65	93	140	193	251	299	306	24	142.7	123	107	58	9	1877.7
Prevence rizikového sexuálního chování	20	7	70	79	129	201	316	353	470	651	603.5	49	190.5	171.5	127	64	20	3521.5
Prevence užívání tabáku	34	21	182	216	288	391	509	549.5	553.5	595	538.5	76	274.5	245.5	175	97	25	4770.5
Prevence užívání alkoholu	30	24	168	182	251	329	447	486.5	529.5	597	553.5	65	246	227	174	114	22	4445.5
Prevence užívání dalších návykových látek	18	14	109	143	204	274	402	472	559	630	595	68	243	221	171	96	20	4241
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	53	35	225	262	354	463	526	507.5	561.5	575	524	49	197	172	130.5	79	17	4730.5
Prevence poruch příjmu potravy	45	20	124	146	217	273	367	427	498	559	463	58	194.5	144.5	119.5	70	15	3740.5
Prevence kriminálního chování	90	39	215	228	263	321	397	428.5	468.5	573.5	547.5	64	190.5	191.5	159.5	91	15	4282.5
Prevence duševních onemocnění a psychologických problémů	33	7	145	161	196	229	295	337	397	461	441	27	206	175	164	106	8	3388
Suma řádků	987	501	4060	4607	5456	6672	7683.3	7665	8085.5	8792.5	7999.5	878	3466.2	2973.7	2319.2	1427.7	282	70735.6

2.4 Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

Ze čtvrté části výkazu a tabulky č. 16 vyplývá, že v rámci specifické prevence realizované v samostatných preventivních aktivitách a programech převažovaly ve školách programy zaměřené na všeobecnou primární prevenci 85,63 % (meziroční pokles o 2,86 %). Selektivní prevence byla zastoupena v 7,94 % (meziročně bez změny) a indikovaná 0,85 % (meziroční pokles o 0,58 %).

Formou programu byly nejčastěji přednášky s prezentací informací, interaktivní skupinové diskuse, zážitkové programy, nácviky dovedností (každá forma byla zastoupena v rozmezí cca 20 - 22 %), viz tabulka č. 17.

Převažovala spokojenost školy s realizovaným programem (73,49 %), viz tabulka č. 18.

Jednotlivé typy rizikového chování, na které byly programy zaměřeny, shrnuje tabulka č. 19. V realizovaných preventivních programech byly zastoupeny všechny typy rizikového chování, nejčastěji prevence šikany a projevů agrese, prevence duševních onemocnění a psychických problémů, prevence kyberšikany, prevence kriminálního chování, prevence záškoláctví, prevence závislostního chování pro látkové závislosti (alkohol, tabák, ostatní návykové látky), nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) a prevence rizikového chování v dopravě. U nově zařazené **prevence duševních onemocnění a psychických problémů** došlo meziročně k nárůstu počtu programů o 2,29 % a posunu z 5. pozice na 2. nejpočetnější.

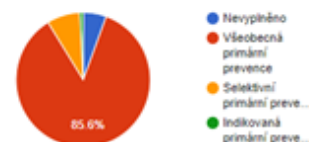
Dle odpovědí respondentů realizovaly preventivní programy ve středočeských školách nejčastěji tyto organizace: Policie ČR, Městská/obecní policie, Magdaléna, o. p. s., Hope4kids, z. s., ACET ČR, z. s., Cesta integrace, o. p. s., Semiramis, o. s., Prostor plus, o. p. s., Hasičský záchranný sbor ČR, Prev-Centrum, z. ú., Divadelta, z. s., Dobronauti s. r. o., Život bez závislostí, z. s.

Tabulka se seznamem všech poskytovatelů programů, ze kterého respondenti vybírali, je uvedena v samostatné příloze č. 1 tohoto dokumentu.

Tabulka č. 16 Úroveň preventivních programů

Úroveň programu:

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	125	5.58 %
Všeobecná primární prevence	1919	85.63 %
Selektivní primární prevence	178	7.94 %
Indikovaná primární prevence	19	0.85 %

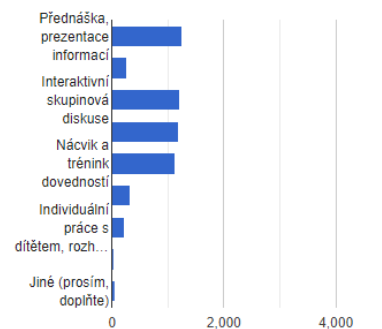
* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

Tabulka č. 17 Forma realizovaného preventivního programu

Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

Odpověď	Počet	Procenta
Přednáška, prezentace informací	1252	21.99 %
Návštěva výstavy či představení, exkurze	270	4.74 %
Interaktivní skupinová diskuse	1204	21.15 %
Zážitkový program	1201	21.09 %
Nácvik a trénink dovedností	1126	19.78 %
Zapojení vrstevníků podobného věku (tzv. peer prvek)	336	5.9 %
Individuální práce s dítětem, rozhovor či edukace	229	4.02 %
Online setkání (individuální i skupinové)	28	0.49 %
Jiné (prosím, doplňte)	48	0.84 %

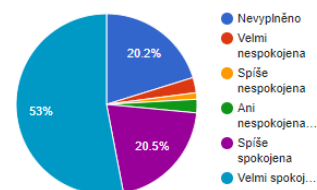
* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Tabulka č. 18 Spokojenost školy s úrovní realizovaného programu

Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	453	20.21 %
Velmi nespokojena	61	2.72 %
Spíše nespokojena	26	1.16 %
Ani nespokojena ani spokojena	54	2.41 %
Spíše spokojena	459	20.48 %
Velmi spokojena	1188	53.01 %

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Tabulka č. 19 Podíl jednotlivých typů rizikového chování v preventivních programech

Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

Odpověď	Počet	Procenta
Prevence šikany a projevů agrese	1035	14.43 %
Prevence kyberšikany	635	8.86 %
Prevence záškoláctví	499	6.96 %
Prevence rizikových sportů	327	4.56 %
Prevence rizikového chování v dopravě	448	6.25 %
Prevence rasismu a xenofobie	382	5.33 %
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	120	1.67 %
Prevence rizikového sexuálního chování	340	4.74 %
Prevence užívání tabáku	481	6.71 %
Prevence užívání alkoholu	488	6.81 %
Prevence užívání dalších návykových látek	489	6.82 %
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	420	5.86 %
Prevence poruch příjmu potravy	269	3.75 %
Prevence kriminálního chování	592	8.26 %
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	646	9.01 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

2.5 Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Pátá část výkazu měla za cíl zmapovat jednotlivé činnosti školních metodiků prevence včetně odhadu, kolik hodin práce průměrně za měsíc těmito činnostem věnovali. Respondenti měli slovně popsat aktivity z oblasti primární prevence, které ve škole proběhly ve školním roce 2022/2023. Jednalo se o otevřenou otázku, která měla zjistit, o jakou aktivitu šlo, pro koho byla určena, s jakým cílem a co bylo výsledkem.

V otevřených odpovědích respondenti nejčastěji uvedli metodické vedení a odborné konzultace. Jednalo se o řešení problémových situací ve třídách, práce s problematickými žáky, tvorba, koordinace realizace a vyhodnocení preventivního programu školy, konzultace s OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí, pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, shromažďování a předávání informací a aktuálních nabídek z oblasti rizikového chování pedagogům, vedení školy, zákonným zástupcům a ostatním subjektům, odborné konzultace a metodické vedení vč. supervize pro pedagogy, příprava na třídnické hodiny – struktura třídnické hodiny a náměty na aktivity pro žáky, organizace školení, příprava adaptačních kurzů, účast na výchovných a případových komisích, administrativní činnosti/vyplňování dokumentace, vlastní vzdělávání (jednorázové semináře nebo specializační studium), aktualizace databáze externích poskytovatelů preventivních služeb, tvorba krizových plánů atd.

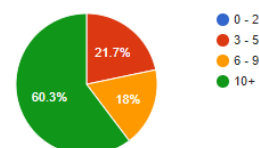
Nově se ve výčtu činností objevily aktivity z oblasti duševní hygieny a reakce na stres. Po znovuotevření škol přetrvávala snaha posílit pozitivní vztahy mezi žáky, žáky a pedagogy i mezi pedagogy ve sboru.

Odhad časové náročnosti práce školního metodika prevence s pedagogickými pracovníky školy za kalendářní měsíc je uveden v tabulce č. 20.

Tabulka č. 20 Činnosti školního metodika prevence – práce s pedagogickými pracovníky školy

Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

Odpověď	Počet	Procenta
0 - 2	0	0 %
3 - 5	139	31.31 %
6 - 9	115	25.9 %
10+	386	86.94 %

Komentář k části 2.5:

Kurzy na vedení třídnických hodin se zaměřením na prevenci rizikového chování a kurzy na téma prevence duševního onemocnění byly realizovány v rámci krajského projektu primární prevence opakovaně od roku 2018. Na zhoršující se situaci reagovalo také MŠMT a vydalo aktualizované přílohy metodického doporučení k primární prevenci³ č. 24 „Psychická krize/duševní onemocnění žáka“ a č. 25 „Sebevražedné chování“.

2.6 Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní

Šestá část výkazu se zaměřila na spolupráci školy s rodiči a ostatními subjekty v oblasti prevence rizikového chování. Jednalo se zejména o konzultace a pomoc při řešení výchovných, vzdělávacích problémů (např. záškoláctví a ohrožení žáka školní neúspěšností) či psychických problémů. Nárůst psychických problémů se objevuje již od školního roku 2021/2022. Dle odpovědí ve výkazech byli rodiče nejčastěji informováni na třídních schůzkách, v systému Bakaláři nebo formou individuální konzultace vč. předávání kontaktů rodičům na odborná pracoviště. V konzultačních hodinách nebo po domluvě i v jiných termínech byli rodičům k dispozici školní psycholog a výchovný poradce, kteří řešili problémy individuálně s případnou pomocí externích odborných pracovišť. Dále byly pro rodiče zřízeny on-line informační nástěnky, kde škola sdílela užitečné odkazy. Ve výčtu aktivit školní metodici prevence uváděli přípravu a vedení výchovných komisí s účastí zákonných zástupců žáků.

Pro rodiče byly také organizovány on-line kurzy. Nejčastěji s tematikou bezpečného chování na internetu, nových návykových látkách (např. nikotinové sáčky, kratom, HHC⁴, vapovací cigarety) a na téma duševní zdraví (sebepoškozování, úzkostné stavy, zvládání stresu a náročných situací ve výchově atd.).

³ Metodické doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

⁴ HHC je chemická sloučenina hexahydrokanabinol

Ve školním roce 2022/2023 se také konala neformální setkání zaměstnanců školy, rodičů a jejich dětí – např. v rámci dnů otevřených dveří, dětského dne, sportovního dne, rodičovských kaváren, společných výletů, velikonočních a vánočních dílen atd.

Školy v oblasti primární prevence využívaly služeb místních občanských sdružení či obecně prospěšných společností. Zpravidla to byly organizace, se kterými měly navázanou dlouhodobou spolupráci.

2.7 Výskyt rizikového chování

Sedmá část výkazů mapovala četnost výskytu jednotlivých typů rizikové chování dětí a žáků ve škole. Je možné vysledovat trendy v časové ose a poskytuje cenné informace z terénu.

Ve školním roce 2022/2023 byly v četnosti výskytu na prvním místě špatné vztahy mezi žáky (4911 případů), které se projevily především u žáků základních škol. Ve srovnání se školním rokem 2021/2022 (4075 případů) došlo k 17% nárůstu. Výkazy potvrdily, že špatné vztahy mezi žáky přetrvávají a zhoršují se, ale ne skokově, jak tomu bylo po návratu žáků do školy po období distanční výuky, kdy došlo k meziročnímu nárůstu o 30 %. Pedagogové po návratu žáků do škol věnovali nemalou energii a čas k znovuzavedení třídních pravidel a zlepšení mezilidských vztahů v třídních kolektivech. Třídnickými hodinami a jejich zaměřením se věnuje kapitola 2.1 a dokresluje to tabulky č. 5 a 6.

V četnosti výskytu následovalo užívání tabáku, které dominuje u žáků 2. stupně ZŠ a eskaluje u středoškolské mládeže. Rovněž zde došlo dle výkazů k nárůstu užívání. U žáků základních škol (9. třída) je nárůst o 13 %, u středoškolské mládeže byl nárůst markantnější cca 24 %. V minulém sběru dat to bylo přesně opačně. Lze usuzovat, že žáci 8. a 9. ročníků ZŠ, kteří v době uzavření škol experimentovali s užíváním tabákových výrobků, postoupili na střední školy.

Na dalších místech v četnosti výskytu bylo stejně jako v minulém sběru dat záškoláctví vč. podezření na skryté záškoláctví, následovalo vyloučení určitých jedinců z kolektivu (ostrakizace), závažné slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (nárůst o 24 %), případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování a případy využití elektronických prostředků (mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému změrnému psychickému ubližování.

Dle SEPA se meziročně také zvýšil počet případů závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry, sebepoškozování apod.). Zatímco případů sebepoškozování bylo na 2. stupni ZŠ před pandemií zachyceno 14–35, ve školním roce 2021/2022 to bylo 53–87 případů a ve školním roce 2022/2023 to bylo 73–130. U závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry) to bylo u žáků na 2. stupni ZŠ před pandemií 20–28 případů, po pandemii 50–57 případů během jednoho školního roku.

Strukturu výskytu jednotlivých typů rizikového chování v průběhu školního roku 2022/2023 zobrazuje tabulka č. 21. Čísla v tabulce uvádí počet žáků školy, u nichž se daný problém

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

v průběhu jednoho školního roku objevil či objevuje, a to v jednotlivých ročnících základních a středních škol.

Tabulka č. 21 Výskyt jednotlivých typů rizikového chování

Část 7: Výskyt rizikového chování

Do následující tabulky uveďte ke každému jevu počet žáků/studentů vaší školy, u nichž se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil či objevuje.

	MS - třídy	ZŠ - přípravné	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	další	Suma sloupců
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	67	5	246	345	461	570	529	560	592	504	313	20	393	175	92	31	8	4911
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	5	1	40	49	84	138	99	108	121	122	76	0	78	46	22	9	2	1000
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	8	1	38	66	85	94	76	84	111	90	62	3	77	41	13	4	2	855
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	0	14	60	69	114	131	128	72	5	129	80	36	13	2	853
Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	3	9	14	45	29	23	36	37	25	0	22	15	7	3	4	272
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	4	0	9	22	52	88	89	82	140	136	91	8	79	52	21	6	2	881
Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	2	2	30	12	27	32	44	79	129	153	122	14	232	187	139	63	18	1285
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	0	0	39	32	47	44	63	49	99	149	109	5	139	100	51	25	4	955
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	2	0	2	8	8	23	29	10	24	21	14	0	9	5	14	9	1	179
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	2	1	11	19	24	33	29	12	20	23	25	0	20	10	11	7	3	250
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	0	0	8	7	14	25	14	14	33	50	34	1	21	14	13	5	1	254
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	1	0	1	3	4	7	8	15	49	57	49	0	44	45	29	20	2	334
Sebeпоškození a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	0	0	1	5	8	10	27	73	113	148	130	4	94	90	43	12	3	761
Kriminální chování - přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	0	0	7	7	16	14	16	29	37	61	33	5	22	16	12	3	3	281
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte (výskyt u počtu žáků)	2	0	22	15	24	16	22	17	16	21	14	2	11	10	3	1	2	198
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků) <i>*Pod termín „užívání“ zahrnujeme užití opakované i jednorázové, experimentování s látkou atd.</i>	0	0	2	5	18	44	107	172	307	322	384	4	727	663	464	185	29	3433
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	4	11	32	59	47	0	98	101	159	49	35	595
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	2	2	7	24	33	32	2	72	62	40	11	3	290
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	1	13	14	20	31	0	15	17	12	14	2	139
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	5	8	15	36	48	46	53	57	43	0	108	123	96	21	6	665
Suma řádků	93	10	464	612	915	1281	1305	1518	2081	2191	1706	73	2390	1852	1277	491	132	18391

Meziroční vývoj výskytu jednotlivých typů rizikového chování je uveden v tabulce č. 22.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2022/2023

Tabulka č. 22 – Meziroční nárůst/pokles případů jednotlivých typů rizikového chování

Rizikové chování	Počet případů šk. rok 2021/2022	Pořadí v četnosti	Počet případů šk. rok 2022/2023	Pořadí v četnosti	Meziroční nárůst/pokles případů	Meziroční nárůst/pokles případů v %
Špatné vztahy mezi žáky	4075	1.	4911	1.	836	17,02 %
Užívání tabáku	2651	2.	3433	2.	782	22,78 %
Záškoláctví	1092	3.	1285	3.	193	15,02 %
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace	650	7.	1000	4.	350	35,00 %
Podezření na skryté záškoláctví	911	4.	955	5.	44	4,61 %
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy	671	6.	881	6.	210	23,84 %
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování	728	5.	855	7.	127	14,85 %
Případy využití elektronických prostředků (mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování	620	8.	853	8.	233	27,32 %
Sebepoškozování a autoagrese	506	9.	761	9.	255	33,51 %
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	422	10.	665	10.	243	36,54 %
Užívání alkoholu	268	12.	595	11.	327	54,96 %
Poruchy příjmu potravy	247	13.	334	12.	87	26,05 %
Užívání konopných látek	142	17.	290	13.	148	51,03 %
Kriminální chování – přestupky, provinění, trestné činy	270	11.	281	14.	11	3,91 %
Projevy rasismu a xenofobie	132	18.	272	15.	140	51,47 %
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality	238	14.	254	16.	16	6,30 %
Rizikové chování v dopravě	210	15.	250	17.	40	16,00 %
Zanedbávané, zneužívané a týrané dítě	117	19.	198	18.	81	40,91 %
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd.	95	20.	179	19.	84	46,93 %
Užívání dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.)	153	16.	139	20.	-14	-10,07 %

U všech forem rizikového chování došlo meziročně ke zvýšení počtu zachycených případů. Zatímco pořadí jednotlivých typů rizikového chování se co do četnosti výskytu nezměnilo, u některých typů rizikového chování došlo meziročně k výraznému nárůstu. Pro přehlednost je to rozlišeno barevně následovně:

Červená – nárůst počtu případů o 50 % a více: užívání alkoholu; projevy rasismu a xenofobie; užívání konopných látek

Oranžová – nárůst počtu případů o 40 % a více: rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd.; zanedbávané, zneužívané a týrané dítě

Žlutá – nárůst počtu případů o 30 % a více: závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.); vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace; sebepoškozování a autoagrese

Béžová – nárůst počtu případů o 20 % a více: případy využití elektronických prostředků (mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování; poruchy příjmu potravy; slovní či fyzické útoky na pracovníky školy; užívání tabáku

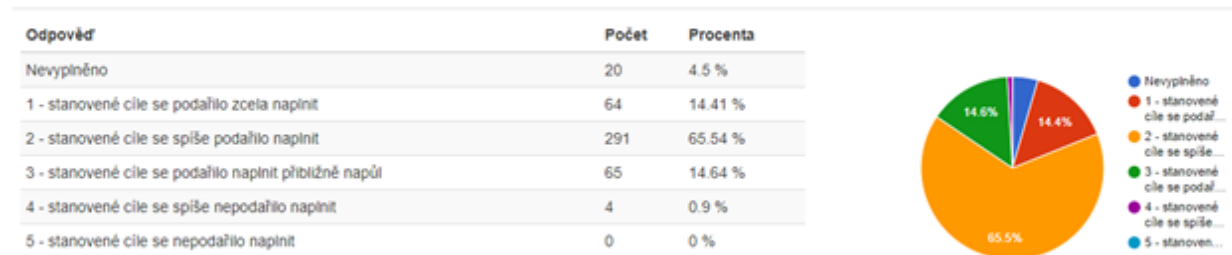
Tabulka č. 22 poskytuje Odboru školství cenné informace o případech rizikového chování ve školách a je **východiskem pro cílené plánování podpory škol**. Téměř 47% nárůst počtu případů rizikového chování ve sportu a rizikové pohybové aktivity byl překvapivý výsledek. Z komentářů pedagogů jde zřejmě o nový fenomén elektrických koloběžek, které žáci využívají při přepravě do školy a ze školy. Rovněž 41% nárůst případů zanedbávání, zneužívání a týrání dítěte je alarmující. V roce 2023 vydalo MŠMT ve spolupráci s Nadací Sirius nové metodické doporučení „Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole“.

2.8 Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

Osmá, závěrečná část výkazů se týkala vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy. Celkem 80 % (meziroční nárůst o 4,77 %) škol uvedlo, že se stanovené cíle podařilo zcela nebo spíše naplnit, 14,64 % školám se stanovené cíle podařilo naplnit přibližně napůl. Pouze 0,9 % cílů se spíše nepodařilo naplnit.

Tabulka č. 23 Splnění plánovaných cílů preventivního programu

Do jaké míry se Vám podařilo naplnit cíle stanovené v preventivním programu školy?

Výstup z komentářů školních metodiků prevence

Výstup této části výkazů je velmi cenný, protože respondenti v ní předali své osobní zkušenosti a názory. Pedagogové měli možnost vyjádřit svůj názor na dvě otevřené otázky.

Otázka č. 1: Co se vám během školního roku v souvislosti s prevencí rizikového chování obzvláště podařilo a díky čemu?

Vzhledem k velkému počtu různorodých odpovědí nebylo možné do této závěrečné zprávy zaznamenat všechny odpovědi. Zaznamenány jsou ty případy, které mohou inspirovat příkladem dobré praxe. Naopak nejsou z důvodu zachování anonymity zaznamenány konkrétní řešené případy rizikového chování žáků.

V obecné rovině se dařilo zavádět pravidelné třídnické hodiny zaměřené na preventivní aktivity a budování dobrých mezilidských vztahů v třídním kolektivu, zlepšovat klima ve škole a obnovit dobré vztahy mezi žáky s přispěním adaptačních kurzů pro nově vzniklé třídní kolektivy. Řada pedagogů studovala specializační studium. Školy získaly dotace/příspěvky od zřizovatele na krajské úrovni na realizaci svých preventivních programů. Pokračovalo začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem. Při výskytu závažných případů, jako např. domácí násilí, sebepoškozování, psychické potíže, byli žáci předáni ve spolupráci s rodiči a OSPOD do péče odborníků.

Jedna paní učitelka vystihla, co se podařilo stručně a výstižně:

„Všímáme si, zastavujeme problémové chování v počátku, důslednost, jasná pravidla pro všechny, vzájemné pěkné vztahy.“

Výtah autentických odpovědí vč. programů, které mohou být inspirací pro práci ve škole:

- U žáků 1. stupně byl realizovaný program Kočičí zahrada, realizovali sami proškolení pedagogové, program se žákům líbil.
- Daří se vhodně komunikovat na všech úrovních (žák, rodič, pedagog).
- Díky depistáži a soustavnému monitoringu se daří odhalit zárodky rizikového chování hned v počátcích. Vyplácí se komunikace s dětmi a soustavná prevence.
- Letos jsme hodně využívali individuální výchovné plány, osvědčily se.
- Žáci mají důvěru přijít sami pro radu, pro pomoc – i ze svého osobního života.
- Rozšířili jsme preventivní aktivity i do oblasti péče o duševní zdraví.
- Stabilizování počtu žáků. Menší procento odchodu ze studia.
- Velmi se osvědčila úzká spolupráce se školní psycholožkou. Pedagogičtí pracovníci případná podezření na rizikové chování častěji konzultují.
- Získali jsme dotaci na krajské úrovni.
- Snižit šikanu v třídních kolektivech díky soustavné práci s žáky.

-
- Zapojit školu do programu KiVa⁵
 - Proškolení celého pedagogického sboru v programu Minimalizace šikany a 8 pedagogů v programu aART⁶
 - Realizace programu na budování copingových strategií žáků – Zipyho a Jablíkovi kamarádi.
 - Zvýšit povědomí žáků o bezpečném chování na internetu.
 - Velmi nás těší, že žáci mají relevantní informace ohledně návykových látek a znají rizika spojená s jejich užíváním. V tomto roce jsme téměř nezaznamenali užívání návykových látek. Jsme spokojeni se spoluprací se Semiramis, z. ú.
 - Ověřená a u žáků oblíbená je akce VZPoua úrazům⁷. Důležitá je diskuze, která po programu následuje. Naším cílem je přimět žáky k zamyšlení nad vlastními činy a jejich důsledky.
 - Začlenit žáky s odlišným mateřským jazykem do kmenových tříd.
 - Růstová skupina.
 - Díky programu „Najděte klíč ke svému potenciálu“ oslovit žáky 8. a 9. ročníků a povzbudit je k hledání svých talentů a osobnostních kvalit, jež by mohli uplatnit ve svém osobním i profesním životě.
 - Externí edukační programy společnosti ACET, s. r. o. „Bolest jménem šikana“, „Nestresuj se stresem“, „Já a moje já“, „Zdravá pětka“.
 - Zlepšují se vztahy ve třídách díky pravidelným třídnickým hodinám.
 - Za velmi pozitivní považují dlouhodobou spolupráci s organizací Magdaléna, o. p. s. Velkým přínosem pro příjemnou atmosféru ve škole je i dlouhodobě platný zákaz používání mobilních telefonů ve škole i školní družině (mimo přímý pokyn pro použití ve výuce apod.).
 - Jsme rádi za spolupráci s Cestou integrace, o. p. s.
 - Podařilo se dobře nastavit spolupráci s rodiči, Nízkoprahovým klubem Plejs Brandejs a společností Prev-centrum, z. ú.
 - Výborná spolupráce s Městskou policií, dobrá spolupráce s Centrem Pochodeň.
 - Jako velmi přínosný hodnotím program Etické dílny.
 - Navázat úspěšnou spolupráci s organizací Dobronauti, s. r. o., která nám velmi pomohla při naplnění našich cílů.
 - Projekt Probační a mediační služby „Trestní odpovědnost a spravedlnost“
 - Úspěšně jsme se zapojili do supervize školního poradenského pracoviště v rámci projektu podpořeného MŠMT.
 - Kolegyně dokončila akreditovaný kurz školní prevence a mohla nás ostatní pedagogy inspirovat a školit v nových aktivitách pro třídnické hodiny zaměřené na primární prevenci.
 - Dlouhodobě se nám vyplácí pravidelné hodiny osobnostně sociální výchovy. K dobrému klimatu ve třídách druhého stupně prospívají adaptační kurzy.
 - Navázat spolupráci s Linkou bezpečí.

⁵ finská metodika proti šikaně Kiusaamista Vastan

⁶ adopted Aggression Replacement Training – trénink zvládnání agrese

⁷ Program Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR

- Máme výbornou spolupráci s metodičkou a koordinátorkou prevence kriminality a bezpečnosti Mgr. Petrou Rajmanovou a preventistou Policie ČR nrap. Bicanem – mají krásné preventivní programy.
- Letos jsme využili program „Blázníš, no a?“.
- Žáci 3. a 4. ročníku absolvovali celoroční program Společná výzva pod záštitou Eduzměny Kutnohorsko. Program se velice vydařil, naučil žáky spoustu dovedností, upevnil vztahy v kolektivu.
- Úspěšné zakončení studia nového školního metodika prevence a zakončení studia další výchovné poradkyně.

Otázka č. 2: Co byste rádi v souvislosti s prevencí rizikového chování na vaší škole v příštím školním roce zlepšili či změnili?

V odpovědích se nejčastěji objevila snaha posilovat a udržovat dobré vztahy a komunikaci ve škole i se zákonnými zástupci. Dále snaha snížit záškoláctví a nabídnout žákům a pedagogům dostatek kvalitních preventivních programů. Respondenti rovněž plánují pevné zakotvení třídnických hodin do rozvrhu. V preventivních programech se chtějí více zaměřit na duševní zdraví a duševní hygienu žáků. Opakovaně se objevila motivace dělat prevenci ve školách vlastními silami proškolenými pedagogy a nespolehat se jen na externí organizace. Respondenti vyslovili také přání, aby byla jejich práce více oceněna.

Výtah autentický odpovědí:

- Více financí a času na řešení prevence. Méně administrativy.
- Opět chceme požádat o dotaci Středočeský kraj.
- Byla bych ráda za možnost zavedení pravidelných třídnických hodin ve všech třídách.
- Rádi bychom se více zaměřili na vulgarismy mezi žáky.
- Snížit počet žáků užívajících elektronické cigarety.
- Přidat preventivní aktivity v oblasti cizí osoby, útočník ve škole, chování v krizových situacích.
- Úprava školního řádu ohledně užívání mobilních telefonů na půdě školy. Kyberšikana a její další formy tvořila cca 40 % ze všech řešených problémů.
- Více se zaměřit na druhy návykových látek a dopady jejich užívání.
- Zaměřit se na dobré vztahy ve třídách, kam přibyli ukrajinští žáci.
- Dále chceme posilovat vztahy mezi žáky, vyvářet a posilovat respektující prostředí.
- Vytvoření relaxační (odpočinkové) místnosti.
- Uskutečnit více preventivních aktivit.
- Vzhledem k politické situaci ve světě se chceme více věnovat prevenci rasismu a xenofobie.
- Obnovit setkávání metodiků prevence.
- Snížit počet záškoláků.
- Získat tipy na preventivní aktivity vhodné pro naši speciální školu, zařadit nové programy.
- Zavedení peer aktivit.

- Rozšířit školní poradenské pracoviště o další odborníky.
- Vzhledem k nárůstu problému s duševním zdravím mezi dětmi bychom rádi získali školního psychologa.
- Podpora duševního zdraví dětí.
- Rádi bychom získali sociálního pedagoga na pomoc např. se skrytým záškoláctvím.
- Více zapojit ostatní učitele do systému prevence.
- Rád bych se více podílel na přímé práci se žáky při preventivních aktivitách a přesvědčil kolegy o nutnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování.
- Nespoléhat jenom na externí firmy, ale snažit se některá témata pokrýt i námi, zkušenými pedagogy.
- Chtěli bychom, aby si naší práce konečně začala rodičovská veřejnost vážit.
- Nabídnout více vzdělávacích aktivit pro zákonné zástupce žáků.
- Rozšířit osvětu s tématem bezpečná cesta do školy a ze školy (v návaznosti na používání koloběžek při přepravě žáků do školy).

V řadě škol vyjádřili respondenti spokojenost se svou prací, se spoluprací s vedením školy i kolegy pedagogy. Daří se jim získat důvěru svých žáků, řešit společně problémy a vytvářet dobré klima v třídních kolektivech. Projevy rizikového chování v jejich školách, zejména těch rodinného typu s malým počtem žáků, jsou minimální nebo vůbec žádné.

Jako velmi dobrý a funkční způsob prevence respondenti uvedli prožitkové kurzy a třídnické hodiny, ve kterých se pracuje s třídním kolektivem na utváření dobrých vzájemných vztahů.

3. ZÁVĚR

Hodnocení primární prevence rizikového chování na školách za školní rok 2022/2023 bylo v pořadí sedmým ročníkem sběru dat, které proběhlo prostřednictvím on-line Systému evidence preventivních aktivit škol. Celkem bylo odesláno 444 výkazů (návratnost výkazů byla 64,07 %) což je téměř stejný výsledek jako v minulém sběru dat.

Středočeský kraj si plně uvědomuje svoji nezastupitelnou důležitou roli v oblasti primární prevence rizikového chování, a to jak metodickou, tak i koordinační a finanční. Cílem Středočeského kraje je získané informace z terénu zohlednit při plánování aktivit z oblasti primární prevence hrazených z rozpočtu Středočeského kraje a zaměřit se na aktuální potřeby škol v této problematice včetně stabilizace finančních zdrojů na jejich pokrytí.

V dlouhodobém horizontu je jedním z hlavních cílů **postupné zvyšování počtu školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem**. Kvalifikovaný školní metodik prevence ve škole nastaví správně funkci školního poradenského pracoviště a garantuje realizaci efektivních programů primární prevence ve škole. Cestou splnění tohoto cíle je prioritně finančně podpořit úhradu specializačního studia školních metodiků prevence formou dotací a příspěvků. Ve výkazech za školní rok 2022/2023 byl zaznamenán meziroční **nárůst počtu plně**

kvalifikovaných školních metodiků i těch, kteří začali studovat. Lze předpokládat, že nárůst byl ovlivněn dlouhodobě poskytovanou finanční podporou Středočeského kraje na toto studium.

Jednoznačně pozitivní je meziroční **nárůst počtu aktivit a programů specifické primární prevence v třídnických hodinách.** Řada škol zařadila třídnické hodiny pevně do svých rozvrhů a věnují se v nich aktivitám zaměřeným na prevenci rizikového chování, další školy se o to snaží. Je pravděpodobné, že se projevilo vzdělávání pedagogů na téma „Podpora třídnických hodin“, které realizoval Středočeský kraj z projektů podpořených v dotačním řízení MŠMT v průběhu let 2019–2023.

Středočeský kraj bude nadále usilovat o postupné zapojení většiny středočeských škol do Systému evidence preventivních aktivit (SEPA). Průběžně se aplikace aktualizuje na základě požadavků jeho uživatelů. Odpovědi na otázku, v jaké oblasti školské prevence rizikového chování se chtějí respondenti vzdělávat (viz tabulka č. 12), pomáhají kraji zmapovat potřeby pedagogů na jejich vzdělávání. Na tuto potřebu pak může a bude kraj pružně reagovat.

Vzrůstající potřeba pedagogů vzdělávat se v oblasti prevence duševního zdraví je důsledek enormního nárůstu psychických potíží žáků a studentů, což potvrdil i rozsáhlý výzkum Pražského centra primární prevence s názvem **Šetření rizikového chování a duševního zdraví žáku 2. stupně základních škol a středních škol v Praze.** Výsledky výzkumu mají obecnou platnost a jsou dostupné na adrese [Výzkumy CSSP-PCPP \(prevence-praha.cz\)](http://Vyzkumy.CSSP-PCPP(prevence-praha.cz)).

Druhým rokem se sledovala četnost programů na téma prevence duševních onemocnění a psychických problémů (viz tabulka č. 19). Zde došlo meziročně k nárůstu počtu programů a posunu z 5. pozice na 2. nejpočetnější.

Dalším cílem kraje je **udržet kvalitu realizovaných preventivních programů** pro žáky i pedagogy podporou kvalitních externích poskytovatelů, případně z důvodu pozastavení certifikačního řízení zásada minimálních kvalifikačních předpokladů realizátora programu.

Středočeský kraj bude **pokračovat v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků**, a to realizací série seminářů individuálních i pro celé pedagogické sbory ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje – Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK) a realizací konference primární prevence na krajském úřadě.

Středočeský kraj se bude dále aktivně zapojovat do dotačního řízení MŠMT a bude **realizovat vlastní projekty školské primární prevence.** V roce 2023 byla jednou z dílčích aktivit projektu supervize školních poradenských pracovišť. Cílem aktivity bylo seznámit školy s tím, jak supervize funguje a jak může pomoci. Bude pak na rozhodnutí školy, zda bude v supervizi pravidelně pokračovat a zařadí si ji do svého preventivního programu.

Středočeský kraj bude **kontinuálně poskytovat příspěvky školám a školským zařízením** zřizovaným krajem na realizaci jejich preventivních programů.

Středočeský kraj bude každoročně **poskytovat dotace z Fondu Prevence** školám, školským zařízením (zřizovaným obcí, církví, soukromým subjektem) a neziskovým organizacím na realizaci aktivit z oblasti školské primární prevence ve školách a školských zařízeních se sídlem ve Středočeském kraji.

Středočeský kraj bude pokračovat v **monitorování potřeb terénu**. K tomu slouží informace získané ze SEPA (Systém evidence preventivních aktivit), výměna informací na pravidelných pracovních setkáních s metodiky prevence z pracovišť Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, výměna informací na pravidelných pracovních setkáních krajských koordinátorů školské prevence se zástupci MŠMT a Národního pedagogického institutu, závěry z Krajské komise pro oblast závislostí a pracovních skupin, které jsou jejími poradními orgány (Pracovní skupina pro primární prevenci, koordinaci a vzdělávání, Pracovní skupina prevence kriminality) a v neposlední řadě výstupy z vyhodnocení evaluačních dotazníků ze vzdělávacích akcí hrazených z rozpočtu kraje.

Efektivní, dlouhodobá a cílená primární prevence má potenciál předcházet nebo alespoň snižovat projevy rizikového chování dětí a mládeže a je v konečném důsledku levnější než následné řešení problémů.

Přílohy:

1. Seznam poskytovatelů preventivních programů